

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 077 34/99-4013
Signatura: bg7ks201

Oblastní pracoviště č. 7
Okresní pracoviště Tábor

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola Oskara Nedbala Tábor Martínka Húsky 62, 390 01 Tábor
IZO:	102 351 317
Identifikátor školy:	600 002 586
Ředitel školy:	Mgr. Jan Dafčík
Zřizovatel:	Školský úřad
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Tábor
Termín inspekce:	2. 2. - 4. 2. 1999
Inspektoři:	Mgr. Jindřich Bešťák, Marie Kučerová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů: Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Učební plány pro ZUŠ schválené MŠMT ČR pod čj. 18.418/95-25, učební osnovy ZUŠ, výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1997/98, plán práce ZUŠ pro školní rok 1998/99, přehled o personální struktuře školy, rozvrhy hodin, třídní knihy, výkaz o ZUŠ

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti

Škola je umístěna v historických budovách v centru města Tábor. Tato dispozice určuje základní charakteristiku prostředí školy i problematiky jejího provozu.

Hudební obor je dlouhodobě umístěn ve dvou přilehlých budovách čp. 61 a 62 v ulici M. Húsky. Prostorové podmínky pro individuální a skupinovou výuku jsou celkově vyhovující. K jejich zkvalitnění přispělo zbudování zkušebny pro souborovou (orchestrální) hru. Koncertní sálek s kapacitou 50 míst je pro interní žákovská vystoupení postačující. Větší akce školy jsou pořádány mj. v divadle O. Nedbala Tábor. Méně příznivé prostorové podmínky jsou učebnách pro individuální výuku hry na flétnu a akordeon a vzhledem k počtu žáků ve skupinách v učebně pro hudební nauku.

Třídy jsou vybaveny převážně zastaralým nábytkem. Vybavení učebními pomůckami je postačující. V rámci finančních možností školy je zajišťována nezbytná pravidelná údržba, opravy a ladění nástrojů (škola má např. 24 klavírů). Bylo sděleno, že v běžném roce může být financována jedna finančně náročnější oprava. Zakoupení saxofonů k doplnění kompletního kvarteta nástrojů je hodnoceno jako účelné.

Výtvarný a taneční obor jsou od školního roku 1997/98 umístěny v nově rekonstruované budově v Koželužské ulici 140. Tento počín přinesl zejména žákům výtvarného oboru vynikající podmínky ve všech parametrech jejich hodnocení - prostorové možnosti a uspořádání odborných učeben včetně odpovídajícího vybavení pomůckami. (Učebna začínajícího tanečního oboru má zatím pouze základní vybavení, chybí např. speciální podlahová krytina).

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti ve výtvarném oboru mají vynikající úroveň, z hlediska dalších sledovaných a hodnocených skutečností v hudebním oboru se jedná celkově o spíše nadprůměrnou úroveň.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Přestávky mezi hodinami kolektivní (skupinové) výuky jsou zajištěny. V individuální výuce jsou přestávky v rozvrhu výuky jednotlivých tříd zařazovány v různém rozsahu - je zohledňována návaznost na výuku žáků v základních a středních školách a časové možnosti dojíždějících žáků. Daný stav je z hlediska psychohygienických podmínek pro činnost žáků a učitelů celkově vyhovující.

Potřebné tepelné podmínky jsou zajištěny. V některých učebnách nepostačuje ani v odpoledních hodinách denní světlo, je nutné svítit po celou dobu výuky. Z tohoto hlediska je nejlepší učebnou ateliér výtvarného oboru. Nepříznivým jevem v budově hudebního oboru je značná míra zvukové průzvučnosti stěn některých sousedících tříd. Dlouhodobě nebylo vhodněji řešeno umístění výuky hra na bicí nástroje.

Ve všech prostorách školy je udržována čistota. Rekonstrukce WC v přízemí budovy přispěla k úrovni hygieny a celkové kulturnosti prostředí. Estetická úroveň interiéru budov je výrazně kvalitnější ve výtvarném (a tanečním) oboru.

Psychohygienické podmínky mají spíše nadprůměrnou úroveň.

3 Hodnocení personálních podmínek

Škola si stabilně udržuje velmi kvalitní úroveň personálních podmínek výuky - pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků.

Pedagogickou způsobilost má 26 učitelů a učitelek - vyučují 93,7 % z celkového počtu vyučovaných hodin. Bez pedagogické způsobilosti vyučují 3 pedagogičtí pracovníci - 6,3 % hodin (v hudebním oboru 25 hodin, ve výtvarném oboru 13 a v tanečním oboru 7 hodin).

Odborná způsobilost výuky je zajištěna v rozsahu 94,7 % všech vyučovaných hodin 25 pedagogickými pracovníky, bez odborné způsobilosti je vyučováno pouze 5,3 % hodin.

Úroveň personálních podmínek školy zůstává na nadprůměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Kontrolou pedagogické dokumentace a hodnocením průběžně dosahovaných výsledků v hospitacemi sledovaných hodinách bylo potvrzeno, že výuka probíhá v rámci daných učebních osnov při nezbytné diferenciaci náročnosti požadavků na množství a

kvalitu studijní látky a požadovaných dovedností dle míry talentu a dalších individuálních dispozic žáka.

Výrazněji nadaným žákům vytváří škola kvalitnější podmínky přidělením horního limitu časové dotace individuální výuky 1,5 hodiny týdně. Ze zápisů pedagogických rad vyplývá, že žáci s neuspokojivými výsledky docházku do ZUŠ předčasně ukončují.

Učební osnovy ve sledovaných předmětech hudebního a výtvarného oboru jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hodnocení kvality vyučování ve vybraných předmětech hudebního a výtvarného oboru vychází ze 24 provedených hospitací.

Škola má řadu kvalitních pedagogických a uměleckých osobností, které jsou zárukou vysoké úrovně základního uměleckého vzdělávání a tomu i odpovídajících výsledků. Z tohoto hlediska je výrazně kvalitní tým výtvarných pedagogů. Rovněž v hudebním oboru převládla výrazným způsobem pozitiva. Kvalita vyučování je zde celkově diferencovanější, závažnější nedostatky však byly zaznamenány pouze ojedinele.

Hudební nauka

Obsah základního, převážně teoretického učiva je zpracován v plánech pro jednotlivé ročníky. Učitelky byly na vyučování pečlivě připraveny. Pojetí výuky zejména v nižších ročnících však nadále zůstává převážně ve frontálním způsobu práce s dominantním zaměřením na osvojování a procvičování teoretických znalostí. Užitými metodami nemohlo být dosaženo dostatečného propojení základní teoretické průpravy s různými formami hudebních činností, které zde mají dle osnov primární funkci a ze kterých by měly být příslušné pojmy vyvozovány. Pojetí výuky je z tohoto hlediska metodicky i obsahově zastaralé. Z kladů zaznamenaných zejména ve vyšším ročníku lze jmenovat vhodné zařazení poslechu hudby s využitím kvalitní audiotechniky ve třídě, aktivizaci žáků formou diskuse, využití jejich hudebních znalostí i instrumentálních dovedností. Ve všech sledovaných hodinách vládla v zásadě příznivá pracovní atmosféra podporovaná pedagogicky kvalitním projevem učitelek. Žáci aktivním způsobem prokazovali dobrou úroveň znalostí.

Výuka předmětu hudební nauka měla průměrnou, spíše nadprůměrnou a nadprůměrnou úroveň.

Hra na klavír

Učitelky plánují učivo v souladu s požadavky učebních osnov, stanovené součásti předmětu jsou plněny. V plánech je zohledňována míra talentu a schopností žáků. Výběr studijní literatury je, zvláště ve výuce začínajících a mladších žáků, zřejmě již dlouhodoběji ustálený. Učitelky vytvářely žákům příznivou pracovní atmosféru, většinou je povzbuzovaly a podpořily vhodnou pochvalou. Látka určená pro domácí cvičení byla v hodinách dobře vysvětlena a procvičena. Dobrou motivací byly také příkladné ukázky hry učitelek. Žáci byli na hodiny vesměs dobře připraveni. Sledovaná výuka u pěti učitelek měla rozdílnou úroveň zejména v použitých metodách práce. K nejvýraznějším kladům patřilo promyšlené uplatnění teoretických znalostí žáků při hře, radost ze společného muzicírování (čtyřručně), hudební prožitok žáků i soustředěné dokončování přípravy k soutěžnímu vystoupení. Ke kvalitě výuky přispívají dělené lekce u některých mladších žáků - umožňují individuální práci se žákem dvakrát týdně. Výrazně slabá místa byla zaznamenána ve způsobu výuky a členění hodiny u zcela začínajícího žáka.

Sledovaná výuka hry na klavír byla hodnocena ve škále od vynikající a nadprůměrné po spíše podprůměrnou.

Hra na elektronické klávesové nástroje

Učitel vychází z kvalitně promyšlené koncepce výuky. Pro rozvoj dovedností žáků v celkovém ovládnutí nástroje využívá vhodnou literaturu pro klavír a elektronické klávesové nástroje i vlastní zpracované materiály (např. prstová cvičení), to vše na podkladě důkladné znalosti problematiky těchto nástrojů a vlastní hráčské praxe. Při výuce je dbáno na rozvoj vyrovnané prstové techniky obou rukou, uvědomělost při využívání zvukových možností nástroje a na odpovídající stylovost interpretace. Styl práce učitele se vyznačuje klidem, trpělivostí a důsledností při vytváření základních návyků hry. Žáci jsou vynikajícím způsobem motivováni k osobní odpovědnosti za splnění zadaných úkolů.

Výuka byla hodnocena jako zcela příkladná.

Hra na kytaru

Výuka je plánována v souladu s požadavky osnov. Učitel dokáže žáky vhodně motivovat a pedagogicky účelně členit hodinu. Ve výuce mladšího žáka bylo dbáno na potřebné uvolnění levé ruky, důkladné procvičení úkolů zadaných pro domácí přípravu. U dvou výrazně talentovaných žáků byly stanoveny náročné cíle směřující k přípravě na vykonání talentové zkoušky v konzervatoři, kterou oba žáci v lednu t.r. úspěšně absolvovali.

Sledovaná výuka hry na kytaru měla výraznou převahu pozitiv.

Hra na zobcovou flétnu

Učitelka (flétnistka) a učitel (klarinetista) dbají na rovnoměrný rozvoj technických i muzikálních schopností a dovedností žáků ve hře na nástroj, zařazují hudebně zajímavou notovou literaturu na úrovni odpovídající požadavkům osnov daného ročníku. Využívají nástrojů k předehrávání a k nástrojové souhře se žákem. Tyto klady byly výraznější ve flétnové třídě - týká se i vedení ke kvalitnímu tónovému přednesu. (Úroveň hry žáka v klarinetové třídě mohly ovlivnit tři lednové absence).

Probíraná látka z minulé hodiny byla dále důkladně procvičována, zkvalitňována a hra hudebně obohacována o nástrojový doprovod na elektronický nástroj (např. s využitím stylově odpovídajícího cembalového rejstříku). Zadání nové látky na týdenní samostatnou práci bez podrobnějšího seznámení a prvního procvičení v téže hodině však není metodicky nejvhodnějším postupem.

Jedna sledovaná hodina měla výraznou převahu pozitiv, druhá byla na průměrné úrovni.

Hra na příčnou flétnu

Výuka věkově starší žákyně ve 2. ročníku byla důsledně zaměřena na zkvalitňování základního atributu flétnové hry - plnohodnotného tónu. Práce učitelky se vyznačovala vysokou mírou odborné a metodické erudice ve výuce nástrojových a hudebních dovedností, při práci s kvalitní hudební notovou literaturou a ve vlastní ukázkové hře na nástroj. Učitelka patří k pedagogům s tvůrčími schopnostmi. Hudební prožitek žákyně ze hry byl umocňován doprovodem na klávesový nástroj. Základem pozitivní motivace k dobré vzájemné spolupráci mezi učitelkou a žákyní byl zřejmý vztah důvěry. Žákyně pracovala soustředěně a se zájmem.

Výuka měla vynikající úroveň.

Hra na klarinet

Plánovaná látka odpovídala požadavkům osnov pro 4. ročník studia. Žák hrál v požadovaném nástrojovém rozsahu, nedosáhl však dosud dostatečné vyrovnanosti v kvalitě tónu. V zařazených etudách prokázal celkově běžnou úroveň rozvoje nástrojových dovedností, hudebně-výrazová stránka hry etud nebyla zcela uspokojivě dopracována. Nová látka byla v hodině částečně procvičena, učitel žákovi na nástroj předehrával. Výrazným kladem je, že žák hraje dále v klarinetovém triu a v dechovém orchestru školy.

Výuka měla spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na trubku

Plánovaná látka i úroveň hry žáků odpovídala požadavkům osnov pro daný ročník. Do jisté míry chybělo začlenění vhodného hudebního materiálu pro systematický a progresivní rozvoj retní techniky a odlehčeného nátisku. Práce učitele se vyznačovala klidem, trpělivostí a potřebnou odbornou úrovní. Učitel vhodně diferencoval své požadavky vzhledem k možnostem a zaměření zájmů žáka. V jednom případě se ukázal obtížně řešitelný problém při motivaci žáka ke kvalitnější domácí přípravě a k jeho zapojení do hry v dechovém orchestru. Ve 2. stupni studia se podařilo přivést žáka k takové úrovni technické a hudební vyspělosti, která mu umožňuje další samostatné začlenění do neprofesionální hudební praxe.

Výuka hry na trubku měla spíše nadprůměrnou až nadprůměrnou úroveň.

Výtvarný obor

Výuka učitele a dvou učitelek byla pečlivě promyšlena a připravena. Výtvarné zaměření učitelů umožňuje vysoce kvalitní výuku v práci všemi osnovami požadovanými výtvarnými technikami. Ve sledované výuce v předmětech kresba, malba, dekorativní činnosti a modelování byli žáci výborně motivováni k samostatnému osobitému vyjadřování v individuální tvorbě i pro dílčí práci na společném projektu. Žáci prokázali velmi dobré osvojení základních pracovních postupů, činnosti v hodinách je těšily. Ve vyšších ročnících byla při přípravě žáků k talentové zkoušce vyžadována odpovídající znalost všech základních postupů při práci podle skutečnosti. Výsledky výuky bylo možné hodnotit také podle dokončených prací žáků a ze samostatné výstavy žákyně školy.

Výuka ve výtvarném oboru měla vynikající úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V hudebním oboru je dosahování vyšší úrovně výsledků u výrazněji nadaných žáků podpořeno přidělením horní hranice časové dotace individuální výuky v základním studiu. Plnění učebních osnov a dosahované výsledky jsou sledovány a hodnoceny zejména při komisionálních postupových zkouškách žáků. V případě výraznějších nedostatků konají žáci mimořádnou pololetní komisionální přehrávku a je doporučeno další řešení pro zkvalitnění dosahovaných výsledků. Není-li dosaženo alespoň dílčího úspěchu, je po dohodě s rodiči navrženo ukončení docházky do ZUŠ. Ředitel školy sdělil, že vzrůstá počet žáků dosahujících pouze průměrných výsledků, současně ale má škola stále dostatek nadprůměrných žáků, kteří úspěšně reprezentují školu při veřejných koncertech a v soutěžích.

V soutěžích ZUŠ se v posledním období výrazně prosadilo pěvecké oddělení - ve školním roce 1997/98 získali žáci školy 1. místo a čestné uznání v ústředním kole. Na této vrcholné úrovni reprezentují školu i klarinetisté. V oblastním kole soutěže získal 1. místo

dechový orchestr školy. Soutěží se úspěšně zúčastňují komorní soubory, ale i nejlepší klavíristé, violoncellisté a kytaristé. Žáci ze třídy elektronických klávesových nástrojů patří mezi úspěšné účastníky regionální soutěže Lhenické klávesy.

K významným výsledkům práce ZUŠ patří absolventi přijatí k dalšímu studiu ve středních, případně vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření. V tomto školním roce vykonali 4 žáci hudebního oboru úspěšně přijímací zkoušku na konzervatoř (obor hra na klarinet, kytaru, zpěv).

O výsledcích práce školy svědčí přehled počtu absolventů:

Školní rok	Počet celkem	Hudební obor	Výtvarný obor
1995/96	33	29	4
1996/97	21	20	1
1997/98	25	20	5

Výtvarný obor ZUŠ Tábor patří úrovni práce a dosahovaných výsledků k vynikajícím pracovištím našich základních uměleckých škol. Nadprůměrných výsledků dosahuje v přípravě žáků ke studiu ve středních školách s výtvarným zaměřením, řada absolventů ZUŠ využila získané znalosti a dovednosti při studiu na vysokých školách (pedagogické fakulty, VŠUP, ČVUT se zaměřením na architekturu apod.).

Na podkladě sledování činnosti žáků v obou oborech ZUŠ, rozhovorů se žáky, posouzením dosahovaných výsledků a škály dalších navazujících aktivit lze konstatovat, že škola prokazatelným a nezanedbatelným způsobem dále rozvíjí osobní kompetence žáků, utváří jejich aktivní vztah k uměleckým činnostem a tím i ke světu, vštěpuje jim vědomí o hodnotách evropské kultury a celkově příznivě tak ovlivňuje hodnotové orientace a postoje žáků.

Z výše uvedených hledisek mají výsledky vyučování výraznou převahu pozitiv.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Další aktivity učitelů a žáků ZUŠ Tábor tvoří nedílnou a velmi významnou součást výchovně-vzdělávací působnosti školy. Jsou tvořeny celou řadou interních a veřejných akcí školy - písemný materiál ředitele uvádí 32 veřejných vystoupení a výstav žáků ve školním roce 1997/98. Učitelé se žáky připravují třídní, interní, závěrečné a absolventské koncerty a výstavy prací žáků a některé další akce, což ve svém souhrnu představuje mnoho hodin přímé výchovné práce navíc. Za jediný malý nedostatek lze považovat skutečnost, že dosud ne všichni třídní učitelé využívají velmi efektivní formy třídních besídek (předehrávek) všech žáků třídy za účasti rodičů.

Na veřejnosti samostatně vystupuje např. soubor Flautino, Šmytec, dechový orchestr a nověji dixielandový soubor školy. Každoročně je pořádán koncert učitelů ZUŠ. Zahraniční kontakty a vystoupení uskutečňuje škola v Rakousku. ZUŠ Tábor je pořadatelem okresních a oblastních kol soutěží.

Výše uvedená oblast činnosti školy má výraznou převahu pozitiv.

ZÁVĚRY

Sledované a hodnocené materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti školy mají celkově **spíše nadprůměrnou úroveň**. Od školního roku 1997/98 došlo k výraznému zkvalitnění těchto podmínek ve výtvarném oboru - jsou na **vynikající úrovni**. K dílčímu zkvalitnění došlo i v hudebním oboru.

Personální podmínky školy jsou stabilizovány a mají nadále **nadprůměrnou úroveň**.

Učební osnovy ve sledovaných předmětech jsou plněny (díleči korekce by měly být učiněny v pojetí cílů a obsahu výuky předmětu hudební nauka).

Kvalita vyučování ve sledovaných předmětech byla v 58 % hospitovaných hodin hodnocena jako **nadprůměrná a vynikající**. Celkem 80 % hodin bylo hodnoceno v pásmu **nadprůměru**, pouze 20 % v pásmu **průměru**.

Výsledky vyučování a další aktivity významně ovlivňující výchovně-vzdělávací činnost školy mají **výraznou převahu pozitiv**.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Jindřich Bešťák v.r.

členka týmu

Marie Kučerová v.r.

V Strakonících dne 15. 2. 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 25. 2. 1999

razítko

Podpis ředitele školy ..Jan Dafčík v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Školský úřad Tábor	5. 3. 1999	38/99
Školský úřad: Tábor	5. 3. 1999	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány